

Usmernenie

č. 1/2024

k postupu pri poskytovaní sociálnej služby fyzickej osobe v zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK počas odľahčovacej služby

I. Cieľ a účel odľahčovacej služby

1. Odľahčovacia služba sa poskytuje podľa § 54 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Z. b. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).
2. Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, a ktorá podľa zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) spĺňa podmienky na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie (ďalej len „osoba, ktorá opatruje“).
3. Cieľom odľahčovacej služby je umožniť osobe, ktorá opatruje, priestor na nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

II. Miesto a rozsah poskytovania sociálnej služby

1. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorú osoba opatruje (ďalej len „opatrovaná osoba“), sa počas odľahčovacej služby môže poskytovať sociálna služba ambulantnou alebo pobytovou formou (celoročnou, týždennou) vo všetkých zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „ZSS“) <https://bratislavskykraj.sk/socialne-veci/zss-v-zriadovateľskej-posobnosti-vuc/>
2. Ak sa opatrovanej osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou formou, poskytuje sa v pracovných dňoch a v pracovnom čase ZSS.
3. Odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku, pričom nemusí byť čerpaná 30 dní nepretržite, ale aj prerušovane po jednotlivých dňoch. ZSS nie je povinné sledovať/evidovať, či osoba, ktorá opatruje, si počas roka uplatnila nárok na čerpanie odľahčovacej služby najviac 30 dní v kalendárnom roku. (osoba, ktorá opatruje, je povinná oznámiť príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny začatie poskytovania odľahčovacej služby a aj jej ukončenie).
4. Odľahčovaciu službu nie je možné čerpať po hodinách, to znamená, že aj ak je sociálna služba v rámci odľahčovacej služby poskytnutá napr. len v časovom rozsahu 4/6 hodín/deň, počíta sa to ako 1 celý deň poskytnutia odľahčovacej služby.
5. Ak osoba, ktorá opatruje, poberá peňažný príspevok na opatrovanie len za časť kalendárneho roka, poskytuje sa jej odľahčovacia služba v pomernej časti. Pri určení pomernej časti sa aj časť dňa považuje za celý deň.

6. O rozsahu/počte dní poskytnutej sociálnej služby opatrovanej osobe v rámci odľahčovacej služby si ZSS vedie evidenciu.

III. Podmienky poskytovania odľahčovacej služby

1. V rámci odľahčovacej služby je možné sociálnu službu opatrovanej osobe poskytnúť len v prípade, ak má ZSS na požadovaný čas voľné miesto pre danú cieľovú skupinu prijímateľov sociálnej služby, daný druh a formu sociálnej služby, z dôvodu:
 - a) **dočasne neobsadeného miesta** – v takomto prípade je možné sociálnu službu poskytovať najdlhšie do dňa predchádzajúcemu dňu prijatia nového prijímateľa sociálnej služby z evidencie čakateľov,
 - b) **neprítomnosti prijímateľa sociálnej služby v ZSS** (napr. z dôvodu plánovanej hospitalizácie prijímateľa sociálnej služby, plánovanej návštevy u príbuzných a pod.). V takomto prípade, ak ide o pobytovú sociálnu službu (týždennú, celoročnú), musí s obsadením lôžka počas svojej neprítomnosti prijímateľ sociálnej služby súhlasiť (t.j. ZSS musí disponovať písomným súhlasom prijímateľa sociálnej služby s dočasným prenechaním lôžka inému prijímateľovi za účelom poskytnutia sociálnej služby v rámci odľahčovacej služby).
2. ZSS v čase poskytnutia sociálnej služby opatrovanej osobe nemôže prekročiť počtom fyzicky prítomných prijímateľov sociálnej služby kapacitu jednotlivých foriem a druhov sociálnych služieb zapísaných v Registri sociálnych služieb vedenom BSK.
3. ZSS v čase poskytnutia sociálnej služby opatrovanej osobe disponuje takým počtom odborných zamestnancov v zmysle Prílohy č.1 zákona o sociálnych službách, ktorý umožní poskytovanie sociálnej služby na odbornej úrovni a bez obmedzenia rozsahu služieb poskytovaných ostatným prijímateľom.
4. Opatrovaná osoba má trvalý pobyt v regióne Bratislavského kraja a má príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vydaný posudok na účely kompenzácie, v ktorom je uvedený stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Podľa § 14 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak jej stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa § 49 ods. 10 zákona o sociálnych službách a Prílohy č. 3 k zákonu o sociálnych službách. Podmienka odkázanosti opatrovanej osoby na sociálnu službu sa na účely poskytnutia odľahčovacej služby osobe, ktorá opatruje, považuje na základe tohto posudku za splnenú. Nie je preto potrebné rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu v správnom konaní, ale len uzatvoriť zmluvu o jej poskytovaní.
5. Osoba, ktorá opatruje, má príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vydané právoplatné rozhodnutie alebo vydané potvrdenie o tom, že spĺňa podmienky na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie.
6. Pri odľahčovacej službe ZSS neprihliada na zoznam čakateľov vedených v evidencii.

IV. Podanie žiadosti

1. Písomnú žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby počas odľahčovacej služby podáva osoba, ktorá opatruje, na Úrad BSK.

2. Tlačivo Žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby počas odľahčovacej služby (ďalej len „žiadosť“) je zverejnené na webovom sídle BSK v časti sociálne služby.
3. Povinnou prílohou žiadosti je:
 - a) kópia komplexného posudku opatrovanej osoby vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, v ktorom je uvedený stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - b) kópia právoplatného rozhodnutia alebo potvrdenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o tom, že osoba, ktorá opatruje, spĺňa podmienky na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie.
4. Žiadosť je možné na Úrad BSK doručiť
 - a) osobne cez podateľňu počas úradných hodín,
 - b) poštou na adresu:

Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
odbor sociálnych vecí
Sabinovská 16
820 05 Bratislava 25
 - c) elektronicky prostredníctvom zriadenej elektronickej schránky
5. Žiadosť je na Úrade BSK evidovaná v súlade s Registratúrnym poriadkom Úradu BSK a na odbore sociálnych vecí (ďalej ako „OSV“) je vedená v evidencii doručených žiadostí podľa dátumu jej doručenia.
6. Vybavovanie žiadosti vrátane overenia splnenia podmienok uvedených v časti III. tohto usmernenia je v kompetencii OSV.
7. Po spracovaní žiadosti a po overení splnenia podmienok poskytovania odľahčovacej služby uvedených v časti III. tohto usmernenia, bude žiadosť povereným pracovníkom OSV zaslaná do toho ZSS, ktoré spĺňa podmienky uvedené v časti III. bod 1.-3. tohto usmernenia, o čom poverený pracovník OSV vopred ZSS a osobu, ktorá opatruje, emailom upovedomí.

V. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby a úhrada za sociálnu službu

1. Na poskytovanie sociálnej služby opatrovanej osobe v ZSS počas odľahčovacej služby sa vzťahujú rovnaké podmienky, ako na poskytovanie sociálnej služby mimo odľahčovacej služby. Opatrovanej osobe sa teda poskytuje sociálna služba v ZSS za podmienok upravených zákonom o sociálnych službách (vrátane uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a platenia úhrady za sociálnu službu podľa príjmu a majetku, pri rešpektovaní ochrany zostatku z príjmu po zaplatení úhrady podľa § 72, § 72a, § 73 zákona o sociálnych službách).
2. Pri stanovení výšky úhrady ZSS postupuje podľa VZN BSK č. 2/2023 o bližších podmienkach poskytovania sociálnych služieb, o spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe

platenia úhrady za sociálne služby, ktoré sú poskytované zariadeniami sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, v znení jeho Dodatku č. 4/2023 a Dodatku č. 1/2024.

3. Opatrovaná osoba (alebo súdom ustanovený opatrovník) uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby so ZSS na dobu určitú – na čas poskytnutia odľahčovacej služby.
4. ZSS neuzatvára s osobou, ktorá opatruje, zmluvu o poskytovaní odľahčovacej služby.

V Bratislave, 1. marca 2024